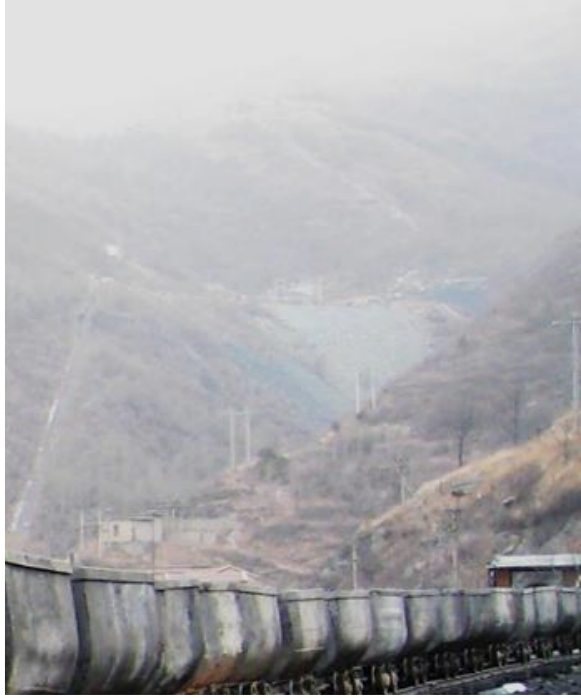

Strategie pentru tranziția de la cărbune în Valea Jiului (România)

Viziune –> Obiective –> Direcții strategice –> Măsuri –> Proiecte

DRAFT – document preliminar de discuție

Iunie, 2020

European Commission

Ministerul Fondurilor Europene

Cuprins

Viziunea și axele prioritare ale tranziției de la cărbune în Valea Jiului

Prioritățile de dezvoltare, măsurile propuse și **ideile <u>incipiente</u> de proiecte**

Viziunile supuse consultării publice și opțiunile părților interesate

Viziunea propusă pentru tranziția de la cărbune în Valea Jiului

Valea Jiului – Generator de inovație în sectorul energetic românesc

Viziune susținută de majoritatea părților consultate, care consideră oportună această viziune ca direcție principală de dezvoltare, dar nu abordată singular, ci în asociere cu celelalte viziuni

Valea Jiului – Centru de reconversie profesională și specializare inteligentă

Viziune susținută de asociații și persoane fizice, dar și de autorități centrale și locale, ca o componentă necesar a fi abordată integrat cu viziunea privind inovația

Valea Jiului – regiune **reconfigurată energetic** și **revitalizată social**, **sustenabilă** și **interconectată**, cu un **mediu economic competitiv**, susținut de **investiții**, **inovare** și **recunoscută pentru specificul local**

Valea Jiului – Una dintre cele mai atractive destinații turistice ale României în orice anotimp

Viziune susținută predilect de autoritățile locale, mediul de afaceri local, ONG-uri și persoane fizice, dar considerată necesar a fi inclusă într-o viziune integrată de către majoritatea părților consultate

Altă viziune. O asociere a viziunilor propuse

Recomandată de marea majoritate a părților consultate. Alte viziuni propuse:
Valea Jiului – Pol de performanță al economiei circulare; Valea Jiului – Prima microregiune la nivel național cu emisii de carbon care tind spre 0

Legendă: Opțiune recomandată (# opțiuni exprimate) Scăzut | Mediu | Preponderent

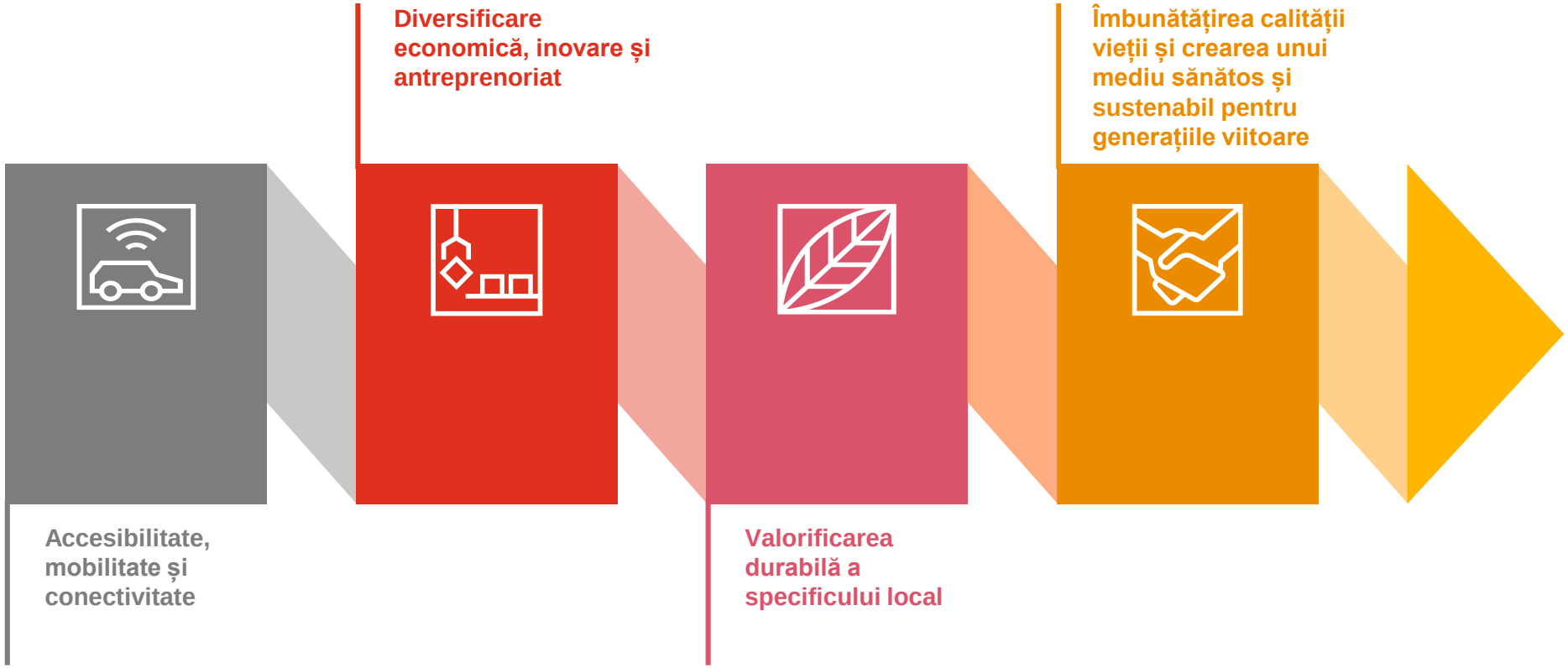
Obiectivele propuse pentru tranziția de la cărbune în Valea Jiului

Viziunea Văii Jiului este conturată pe baza a 4 obiective principale

Viziunea

Valea Jiului – regiune **reconfigurată energetic** și **revitalizată social**, **sustenabilă** și **interconectată**, cu un **mediu economic competitiv**, susținut de **investiții**, **inovare** și **recunoscută pentru specificul local**

Axele prioritare ale tranziției de la cărbune

Prioritățile de dezvoltare aferente axelor prioritare propuse

Fiecare axă prioritară este formată la rândul său din mai multe priorităţi de dezvoltare

I. Accesibilitate, mobilitate și conectivitate	II. Diversificare economică, inovare și antreprenoriat	III. Valorificarea durabilă a specificului local	IV. Îmbunătățirea calității vieții și crearea unui mediu sănătos și sustenabil pentru generațiile viitoare
I.1. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere și feroviare pentru conectarea Văii Jiului la nivel teritorial, regional și transfrontalier	II.1. Atragerea de investiții în domenii specifice profilului și nevoilor fiecărui oraș din Valea Jiului, cu potențial pentru dezvoltarea economică sustenabilă a zonei	III.1. Elaborarea unui concept turistic integrat prin promovarea identității locale a Văii Jiului	IV.1. Calibrarea potențialului uman local pentru creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și combaterea excluziunii sociale
I.2. Dezvoltarea și eficientizarea sistemului de transport public in mod integrat și durabil	II.2. Susținerea antreprenoriatului prin dezvoltarea competențelor specifice și sprijinirea afacerilor locale individuale și a unor noi inițiative economice	III.2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de turism și agrement pentru promovarea de servicii la standarde de calitate	IV.2. Optimizarea serviciilor medicale și crearea condițiilor necesare ridicării nivelului de bunăstare pentru combaterea sărăciei
I.3. Reabilitarea străzilor și a zonelor pietonale, amenajarea spațiilor publice	II.3. Reconfigurarea sectorului energetic al regiunii prin valorificarea potențialului de dezvoltare pe diverse paliere	III.3.Susținerea dezvoltării culturii și promovarea industriilor creative pe specificul regiunii	IV.3. Modernizarea învățământului în regiune, îmbunătățirea accesului la educație și realizarea de investiții în competențe
I.4. Dezvoltarea rețelelor de utilități și a rețelelor de iluminat stradal	II.4. Dezvoltarea capacităților de cercetare și dezvoltare pentru demararea de activități în sprijinul inovării cu valorificarea competențelor locale	III.4. Valorificarea resurselor locale din sectorul agroalimentar	IV.4. Susținerea dezvoltării urbane și reabilitarea siturilor miniere, industriale și a terenurilor neutilizate
			IV.5. Sprijinirea tranziției către o economie verde pentru protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor

Prioritățile de dezvoltare și măsurile propuse

I. Accesibilitate, mobilitate şi conectivitate

Priorități de dezvoltare	Măsuri propuse
I.1. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere și feroviare pentru conectarea Văii Jiului la nivel teritorial, regional și transfrontalier **Potențiale surse de finanțare:** **POR** – Axa prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul; Axa prioritară 5. O regiune accesibilă **POT** – Axa prioritară 2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială; Axa prioritară 3. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată	• I.1.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere (drumuri urbane, județene, naționale) • I.1.2. Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii feroviare (transport călători și transport marfă) • I.1.3. Creșterea gradului de accesibilitate la rețelele transeuropene, aeroporturi și centrele economice și de afaceri din regiune • I.1.4. Sprijinirea demersurilor pentru înființarea unei zone metropolitane a Văii Jiului și trecerea la un rang superior, inclusiv parte a Federației Zonelor Metropolitane și Aglomerărilor Urbane din România
I.2. Dezvoltarea și eficientizarea sistemului de transport public in mod integrat și durabil **Potențiale surse de finanțare:** **POR** – Axa Prioritară 2. O regiune cu orașe Smart; Axa prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	• I.2.1. Extinderea, îmbunătățirea și modernizarea transportului public în vederea creșterii nivelului de conectivitate în Valea Jiului • I.2.2. Integrarea mobilității cu planificarea urbană, reorganizarea traseelor și a programelor de circulație a transportului public în vederea creșterii accesibilității populației la serviciile de transport public • I.2.3. Îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate pentru persoanele cu mobilitate redusă / dizabilități (rampe, platforme mobile, semnale acustice) • I.2.4. Introducerea și promovarea formelor alternative de transport ecologic (biciclete / piste de biciclete / parcări pentru biciclete) • I.2.5. Implementarea unor concepte noi de mobilitate (“shared mobility”) • I.2.6. Dezvoltarea unor facilități de încărcare electrice pentru traseele de transport

Măsurile propuse și idei incipiente de proiecte

I. Accesibilitate, mobilitate și conectivitate

Idei de proiecte

- I.1.1.1. Interconectarea Văii Jiului cu stațiunea Băile Herculane prin asfaltarea drumului național 66A între Municipiul Petroșani și Băile Herculane, în sinergie cu proiectele privind dezvoltarea rețelelor de utilități la nivelul Văii Jiului;
- I.1.1.2. Modernizarea drumului național 66 prin extinderea carosabilului de la o bandă pe sens la două benzi pe sens între Municipiul Petroșani și Hațeg, în sinergie cu proiectele privind dezvoltarea rețelelor de utilități la nivelul Văii Jiului;
- I.1.1.3. Modernizarea și lățirea podurilor rutiere și feroviare ce traversează râurile Jiul de Est, Jieț, Jiul de Vest, în sinergie cu proiectele privind dezvoltarea rețelelor de utilități la nivelul Văii Jiului;
- I.1.1.4. Modernizarea și lățirea drumurilor către stațiunile turistice Parâng (DJ 709F) și Straja (DJ 664A), în sinergie cu proiectele privind dezvoltarea rețelelor de utilități la nivelul Văii Jiului;
- I.1.1.5. Dezvoltarea a 6 parcări publice orășenești: Petrila – 300 de locuri; Petroșani – 500 de locuri; Parâng – 500 de locuri; Vulcan – 300 de locuri; Lupeni – 300 de locuri; Telegondolă Lupeni – 500 de locuri;
- I.1.2.1. Modernizarea infrastructurii de cale ferată: terasament, șine, rețea electrică, semnale și bariere, gări și halte etc., în sinergie cu proiectele privind dezvoltarea rețelelor de utilități la nivelul Văii Jiului;
- I.1.2.2. Includerea căii ferate înguste Petrila – Lonea în patrimoniul cultural și utilizarea infrastructurii pentru transportul turiștilor cu un tren tematic;
- I.1.3.1. Construirea și autorizarea unui heliport pentru accesul investitorilor (în sinergie cu proiectul II.1.4.1.) și a unui heliport medical în vecinătatea spitalului municipal din Petroșani;
- I.1.4.1. Demararea procedurilor legislative necesare pentru înființarea Zonei Metropolitane Valea Jiului și trecerea acesteia la un rang superior, inclusiv organizarea unui referendum local.

- I.2.1.1. Crearea de rute scurte pentru transportul turiștilor cu autobuze orășenești între Petroșani și Hotel Rusu, precum și între Lupeni și Telegondolă Straja;
- I.2.2.2. Construirea telegondolelor Lupeni – Telegondolă Straja și Petroșani – Parâng;
- I.2.2.1. Dezvoltarea și promovarea la nivel local a unei aplicații mobile gratuite, destinate în special turiștilor, care să integreze toți operatorii privați din Valea Jiului, prin care să poată fi realizate comenzi de taxi / închirieri de mașini / tractări auto în mod competitiv, precum și achiziții de bilete pentru transportul public;
- I.2.3.1. Montarea de rampe, platforme mobile, semnale acustice în fiecare Municipiu / oraș din Valea Jiului, având în vedere ca designul acestora să permită utilizarea inclusivă / de oricine a acestora în scopul diminuării riscului de excluziune socială;
- I.2.4.1. Construirea unei piste de biciclete care să traverseze fiecare municipiu / oraș al Văii Jiului, precum și a altor piste de biciclete pe arterele principale ale municipiilor / orașelor, în sinergie cu proiectele I.1.1.1.1. și I.1.1.4.;
- I.2.5.1.
- I.2.6.1. Dezvoltarea unei rețele pentru încărcarea autovehiculelor electrice, în sinergie cu proiectul I.1.1.5., și oferirea de facilități, în sinergie cu proiectul II.1.2.1;

Prioritățile de dezvoltare și măsurile propuse

I. Accesibilitate, mobilitate și conectivitate

Priorități de dezvoltare	Măsuri propuse
I.3. Reabilitarea străzilor și a zonelor pietonale, amenajarea spațiilor publice **Potențiale surse de finanțare:** **POR** – Axa Prioritară 2. O regiune cu orașe Smart; Axa prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul **POT** – Axa prioritară 2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială	• I.3.1. Reabilitarea infrastructurii rutiere și a circulației pietonale (străzi, alei și zone pietonale, trotuare) • I.3.2. Asigurarea siguranței cetățenilor prin folosirea dispozitivelor și instrumentelor inteligente (de exemplu, supraveghere domeniu public) • I.3.3. Amenajarea spațiilor de parcare colective pe raza localităților, a parcărilor de reședință • I.3.4. Reabilitarea și amenajarea spațiilor verzi • I.3.5. Realizarea unor artere rutiere cu rol de centură ocolitoare pentru zonele cu densitate ridicată de locuințe
I.4. Dezvoltarea rețelelor de utilități și a rețelelor de iluminat stradal **Potențiale surse de finanțare:** **POR** – Axa Prioritară 2. O regiune cu orașe Smart **PODD** – Axa Prioritară 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară **POCID** – Axa Prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă	• I.4.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de utilități publice (rețeaua de apă potabilă, canalizare, epurare, salubritate, alimentarea cu gaze naturale, energie electrică) • I.4.2. Îmbunătățirea accesului la serviciile de comunicații electronice (internet, telefonie) și a calității acestora • I.4.3. Modernizarea și extinderea iluminatului public stradal (înlocuirea progresivă a sistemului clasic de alimentare cu soluții ecologice de iluminat)

Măsurile propuse și idei incipiente de proiecte

I. Accesibilitate, mobilitate și conectivitate

Idei de proiecte

- I.3.1.1. Modernizarea principalelor străzi și drumuri locale, inclusiv prin construirea de trotuare pietonale, în sinergie cu proiectele privind dezvoltarea rețelelor de utilități la nivelul Văii Jiului
- I.3.1.2. Marcarea corespunzătoare a tuturor trecerilor de pietoni din Valea Jiului, în mod integrat la nivelul Văii Jiului
- I.3.2.1. Montarea unui sistem de supraveghere video la principalele treceri de pietoni, în mod integrat la nivelul Văii Jiului
- I.3.3.1. Crearea a două parcări cu 50 de locuri pe raza fiecărui oraș / municipiu, complementar și în sinergie cu proiectul I.1.1.5.
- I.3.4.1. Reabilitarea și amenajarea parcurilor orășenești, în mod integrat la nivelul Văii Jiului
- I.3.5.1. Construirea unor centuri ocolitoare pentru Municipiul Petroșani, Municipiul Vulcan și Municipiul Lupeni

- I.4.1.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de apă potabilă, în mod integrat la nivelul Văii Jiului
- I.4.1.2. Realizarea de investiții pentru susținerea dezvoltării inteligente a Sistemului Urban Valea Jiului (ex: servere, rețele de comunicații, senzori, amplasament, specializarea personalului etc.)
- I.4.1.2. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de canalizare, în mod integrat la nivelul Văii Jiului
- I.4.1.3. Creșterea capacității de epurare a apelor uzate, în mod integrat la nivelul Văii Jiului
- I.4.1.4. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de gaze naturale, în mod integrat la nivelul Văii Jiului
- I.4.1.5. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de energie electrică, în mod integrat la nivelul Văii Jiului
- I.4.2.1. Implementarea unei aplicații pentru sesizarea neregulilor de către locuitorii zonei și turiști, gestionată și aflată sub responsabilitatea *Organizației turistice de management al destinației Valea Jiului*, în sinergie cu proiectul III.1.1.1.
- I.4.2.2. Operaționalizarea achitării online a tuturor utilităților din Valea Jiului
- I.4.3.1. Înlocuirea progresivă, integrată la nivelul Văii Jiului, a sistemului clasic de alimentare cu soluții ecologice de iluminat

Prioritățile de dezvoltare și măsurile propuse

II. Diversificare economică, inovare și antreprenoriat

Priorități de dezvoltare	Măsuri propuse
II.1. Atragerea de investiții în domenii specifice profilului și nevoilor fiecărui oraș din Valea Jiului, cu potențial pentru dezvoltarea economică sustenabilă a zonei **Potențiale surse de finanțare:** **Fondul pentru o tranziție echitabilă** – investiții productive în IMM-uri, inclusiv start-up-uri, care conduc la diversificarea economică și reconversie **POR** – Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice **POCID** – Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare	• II.1.1 Sprijinirea înființării întreprinderilor mici și mijlocii pe domenii prioritare fiecărei dintre cele 6 jurisdicții • II.1.2. Facilitarea investițiilor în noi tehnologii (inclusiv prin facilitarea investițiilor tehnologice și susținerea adoptării tehnologiilor IT&C) în vederea consolidării competitivității întreprinderilor mici și mijlocii • II.1.3. Sprijinirea operatorilor economici locali pentru dezvoltarea și diversificarea ofertelor de bunuri și servicii • II.1.4. Crearea condițiilor pentru atragerea investitorilor străini și valorificarea oportunității de înființare a unor parcuri industriale • II.1.5. Sprijinirea relocării unor instituții relevante centrale / regionale în Valea Jiului (de exemplu, posibila reprofilare a CEH ca administrator al unor parcuri industriale / de afaceri in incinta fostelor mine închise)
II.2. Susținerea antreprenoriatului prin dezvoltarea competențelor specifice și sprijinirea afacerilor locale individuale și a unor noi inițiative economice **Potențiale surse de finanțare:** **Fondul pentru o tranziție echitabilă** – investiții productive în IMM-uri, inclusiv start-up-uri, care conduc la diversificarea economică și reconversie; investiții în crearea de noi firme, inclusiv incubatoare de afaceri și servicii de consultanță **POR** – Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice, Axa prioritară 7. O regiune atractivă **POCU** – Axa Prioritară 7. Antreprenoriat și economie socială **POCID** – Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare **POCS** – Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	• II.2.1. Facilitarea dezvoltării spiritului antreprenorial și a culturii de profil, precum și a accesului companiilor locale la finanțare pentru activități alternative mineritului • II.2.2. Stimularea antreprenoriatului în industrii creative prin crearea de incubatoare / clustere și prin susținerea înființării și dezvoltării de firme în domeniul cultural și creativ • II.2.3. Promovarea antreprenoriatului prin înființarea, dezvoltarea si operaționalizarea incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri • II.2.4. Sprijinirea ecosistemului și a activităților independente în scopul înființării de start-up-uri

Măsurile propuse și idei incipiente de proiecte

II. Diversificare economică, inovare și antreprenoriat

Idei de proiecte

- II.1.1.1. Implementarea în programul Start-up Nation a unor facilități pentru antreprenorii din Valea Jiului (ex. punctaj preferențial bazat pe locația operațiunilor entității);
- II.1.2.1. Gameificarea experienței turistice prin implementarea unei platforme de discounturi în care operatorii operatorii privați pot colabora pentru a motiva turiștii să cheltuie / rămână mai mult în Valea Jiului. (soluția tehnică există);
- II.1.3.1. Dezvoltarea și promovarea la nivel local și regional a unei platforme gratuite care să creeze o piață pentru micii producători locali și clienții locali și regionali (potențială colaborare cu OLX, Emag sau sau o altă platformă).
- II.1.4.1. Reabilitarea clădirii administrative a Exploatăii Miniere Lonea și transformarea acesteia într-un hotel de 5 stele cu heliport pe acoperișul clădirii pentru facilitarea accesului investitorilor (potențială colaborare cu un lanț hotelier consacrat);
- II.1.5.1. Transformarea clădirilor Exploatării Miniere Lupeni într-un centru de detenție
- II.1.5.2. Relocarea în orașul Uricani a următoarelor instituții: Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare în Silvicultură „Marin Dracea”; Agenția Națională a Zonelor Montane; Agenția Națională pentru Creșterea Animalelor; Autoritatea națională de reglementare pentru utilitățile publice; Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare în Turism; Asociația Orașelor Române.

- II.2.1.1.
- II.2.2.1. Dezvoltarea unei rețele de 6 incubatoare de afaceri la nivelul Văii Jiului;
- II.2.3.1.
- II.2.4.1. Dezvoltarea unei platforme online accesibilă gratuit cu rolul unei baze de date privind resursele de orice natură din zonă

Prioritățile de dezvoltare și măsurile propuse

II. Diversificare economică, inovare şi antreprenoriat

Priorități de dezvoltare	Măsuri propuse
II.3. Reconfigurarea sectorului energetic al regiunii prin valorificarea potențialului de dezvoltare pe diverse paliere **Potențiale surse de finanțare:** **Fondul pentru o tranziție echitabilă** – investiții pentru implementarea tehnologiilor și infrastructurii pentru energie curată, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, eficiența energetică și energia regenerabilă; investiții productive în IMM-uri, inclusiv start-up-uri, care conduc la diversificarea economică și reconversie **POR** – Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice **Fondul de Modernizare** – art.10 D, directiva UE 2018 / 410	• II.3.1. Reconvertirea activelor energetice viabile din Valea Jiului pentru producția de energie electrică și termică • II.3.2. Exploatarea și procesarea zăcămintelor de cuarț din Siglău-Uricani • II.3.3. Atragerea de investiții pentru producerea energiei din surse alternative (de exemplu, din surse regenerabile – solar, eolian, biomasă), unități de cogenerare / trigenerare • II.3.4. Sprijinirea integrării sectoriale a infrastructurii inovatoare (de exemplu, rețele inteligente, rețele de hidrogen, captarea, utilizarea și stocarea CO2) • II.3.5. Atragerea investițiilor private în sectorul energetic (de exemplu, relocarea în Valea Jiului a unei părți a lanțului strategic de producție din industria regenerabilă din vestul Europei) • II.3.6. Crearea unui centru de excelență în domeniul energiei (implementarea unor proiecte complexe în domeniu, instruirea și transferul de “know-how” necesar pentru exploatarea și retehnologizarea echipamentelor existente și asigurarea unor performanțe înalte pentru investițiile noi)
II.4. Dezvoltarea capacităților de cercetare și dezvoltare pentru demararea de activități în sprijinul inovării cu valorificarea competențelor locale **Potențiale surse de finanțare:** **Fondul pentru o tranziție echitabilă** – investiții în activități de cercetare și inovare și încurajarea transferului de tehnologii avansate **POR** – Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice; Axa prioritară 8. Asistență tehnică **POCID** – Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare	• II.4.1. Sprijinirea inovației, cercetării și dezvoltării în specializările ce susțin viziunea Văii Jiului (de exemplu, energie regenerabilă, infrastructură energetică, stocare de energie, robotică și IT etc.) • II.4.2. Valorificarea expertizei INSEMEX și a Universității tehnice pentru dezvoltarea unor programe de mentorat / schimb de experiență și promovarea activităților de cercetare în parteneriat cu mediul economic privat, cu scopul de a crea noi produse și tehnologii (inclusiv brevetare, proiecte cu grad ridicat de inovare) • II.4.3. Atragerea unor operatori economici specializați în activități de cercetare-dezvoltare-inovare (inclusiv cooperare IMM-uri cu organizații de cercetare, dezvoltare și inovare) • II.4.4. Promovarea pe plan național și internațional a capabilităților de inovare, cercetare și dezvoltare din zonă • II.4.5. Crearea condițiilor pentru înființarea unui centru / cluster / hub inovativ digital, cu facilități de instruire și sprijinire a start-up-urilor, realizat cu sprijinul instituțiilor de profil din zonă

Măsurile propuse și idei incipiente de proiecte

II. Diversificare economică, inovare și antreprenoriat

Idei de proiecte

- II.3.1.1. Conectarea termocentralei Paroșeni la BRUA și conversia acesteia pentru arderea de gaz natural, în acord cu specificațiile tehnice impuse de Transgaz și Transelectrica, proiect ce ar putea fi realizat prin parteneriat pubic-privat;
- II.3.2.1. Înființarea unei entități care să demareze exploatarea, procesarea și comercializarea cuarțului aflat în cariera Siglău – Uricani, proiect ce ar putea fi realizat prin parteneriat pubic-privat;
- II.3.3.1.Studierea potențialului regenerabil în Valea Jiului;
- II.3.4.1. Dezvoltarea a 3 proiecte majore de cercetare, realizate în parteneriat între Universitatea din Petroșani, INSEMEX, ICSI Rm. Vâlcea, asociații patronale (ex. RWEA), operatori de distribuție (ex. E-Distribuție) și instituții omoloage din alte state membre UE, privind stocarea de energie regenerabilă, creșterea eficienței producției de energie regenerabilă și imbunătățirea rețelelor electrice inteligente;
- II.3.5.1. Crearea unei echipe operative cu rol în identificarea și atragerea investitorilor privați în Valea Jiului, inclusiv în sectorul producției de echipamente energetice;
- II.3.6.1. Crearea unui centru de excelență în domeniul energiei cu membrii din domeniul academic, din sectorul privat, organizații patronale și profesionale, cu o structură proprie de guvernanță, având scopul susținerii implementării unor proiecte complexe în domeniu, instruirea și transferul de “know-how” necesar pentru exploatarea și retehnologizarea echipamentelor existente și asigurarea unor performanțe înalte pentru investițiile noi, atât la nivel local cât și național.

- II.4.1.1.
- II.4.2.1.
- II.4.3.1.
- II.4.4.1.
- II.4.5.1.

Prioritățile de dezvoltare și măsurile propuse

III. Valorificarea durabilă a specificului local

Priorități de dezvoltare	Măsuri propuse
III.1. Elaborarea unui concept turistic integrat prin promovarea identității locale a Văii Jiului **Potențiale surse de finanțare:** **Fondul pentru o tranziție echitabilă** – investiții pentru regenerarea și decontaminarea siturilor, pentru proiecte pentru restaurarea și schimbarea destinației terenurilor **POR** – Axa prioritară 7. O regiune atractivă **POCS** – Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității **POS** – Axa prioritară 3. Servicii de recuperare, paliație și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și a profilului epidemiologic al morbidității	• III.1.1. Promovarea zonei ca o destinație turistică pentru întreaga perioadă a anului, prin valorificarea specificității fiecărei jurisdicții și sprijinirea înființării unei Organizații de management a destinației Valea Jiului pentru coordonarea dezvoltării și promovării turismului (pe plan național și internațional) • III.1.2. Promovarea patrimoniului natural, istoric și arhitectural, conservarea biodiversității și dezvoltarea unor circuite turistice tematice la nivelul regiunii • III.1.3. Utilizarea patrimoniului post-industrial pentru dezvoltarea de noi funcții culturale și turistice (de exemplu, amenajare obiective turistice în incinta minelor închise) • III.1.4. Dezvoltarea și promovarea turismului medical (centre de recuperare – combaterea și tratarea afecțiunilor psiho-motorii, musculo-scheletice) și evaluarea posibilității creării unei comunități pentru pensionari, în special pentru cei din alte țări
III.2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de turism și agrement pentru promovarea de servicii la standarde de calitate **Potențiale surse de finanțare:** **POR** – Axa Prioritară 7. O regiune atractivă **POCS** – Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	• III.2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii adecvate pentru turism (căi de acces, trasee turistice, centre de informare) • III.2.2. Crearea / Modernizarea structurilor de primire turistică și agrement, cu funcțiuni de alimentație, crearea de facilități dedicate familiilor, extinderea capacităților de cazare și îmbunătățirea calității serviciilor de ospitalitate • III.2.3. Atragerea de investitori privați (de exemplu, aducerea unei francize hoteliere de renume în Valea Jiului) • III.2.4. Reabilitarea și amenajarea obiectivelor turistice, dezvoltarea de noi obiective turistice (de exemplu, peșteri, castre romane etc.)

Măsurile propuse și idei incipiente de proiecte

III. Valorificarea durabilă a specificului local

Idei de proiecte

- III.1.1.1. Înființarea *Organizației turistice de management al destinației Valea Jiului,* entitate responsabilă de valorificarea specificității fiecăru oraș / municipalitate și de coordonarea dezvoltării și promovării turismului pe plan național și internațional;
- III.1.1.2. Dezvoltarea unui traseu de ciclism montan de fond, care să acopere întreaga Valea Jiului;
- III.1.1.3. Amenajarea și includerea în traseele turistice a peșterii Bolii și a peșterii Dâlma cu Brazi;
- III.1.1.4. Susținerea unui campionat anual de longboarding în Pasul Vâlcan;
- III.1.1.5. Amenajarea unui traseu pentru turismul ecvestru în orașul Petrila;
- III.1.1.6. Crearea unui centru acvatic de relaxare cu piscină interioară, piscină exterioară, tobogane acvatice, saune etc. în zona lacului din orașul Uricani.
- III.1.2.1. Integrarea siturilor industriale din Valea Jiului în Calea Europeană a Patrimoniului Industrial (European Route of Industrial Heritage);
- III.1.3.1. Amenajarea unui muzeu în incinta Exploatării Miniere Lupeni;
- III.1.3.2. Crearea unui parc de distracții / parc de aventură în complexul Exploatării Miniere Livezeni, Exploatării Miniere Lupeni sau al Exploatării Miniere Lonea;
- III.1.4.1. Crearea unui centru de recuperare pentru combaterea și tratarea afecțiunilor psiho-motorii și musculo-scheletice în Municipiul Petroșani;
- III.1.4.2. Crearea unei comunități pentru pensionari, în special pentru cei din alte țări, în orașul Petrila.

- III.2.1.1.
- III.2.2.1. Reconfigurarea urbanistică a stațiunii Straja în relație cu oportunitățile de dezvoltare, extindere sau relocare în Lupeni și includerea acesteia în conceptul de turism integrat al Văii Jiului
- III.2.3.1. A se vedea proiectul II.1.4.1.
- III.2.4.1. Punerea în valoare și integrarea în circuitul turistic a castrelor romane Comărnicel I și Comărnicel II

Prioritățile de dezvoltare și măsurile propuse

III. Valorificarea durabilă a specificului local

Priorități de dezvoltare	Măsuri propuse
III.3. Susținerea dezvoltării culturii și promovarea industriilor creative pe specificul regiunii **Potențiale surse de finanțare:** **POR** – Axa prioritară 7. O regiune atractivă **POCS** – Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	• III.3.1. Dezvoltarea unui brand turistic la nivelul Văii Jiului, includerea elementelor culturii locale în produsele turistice și promovarea gastronomiei, a etnografiei, datinilor, tradițiilor, a obiceiurilor locale și a artiștilor locali • III.3.2. Dezvoltarea unor concepte de evenimente / manifestații culturale sezoniere (de exemplu, festival Electric Castle) • III.3.3. Crearea unor zone creative în interiorul orașelor din Valea Jiului și dezvoltarea de parteneriate cu actorii sociali din domeniul artistic – cultural și educațional
III.4. Valorificarea resurselor locale din sectorul agroalimentar **Potențiale surse de finanțare:** **Fondul pentru o tranziție echitabilă** – investiții productive în IMM-uri, inclusiv start-up-uri, care conduc la diversificarea economică și reconversie **POCS** – Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	• III.4.1. Crearea și promovarea unui brand agroalimentar, accesibil în mod liber și nediscriminatoriu tuturor producătorilor locali ce îndeplinesc cerințele obiective minime de calitate, siguranță, sustenabilitate și origine • III.4.2. Dezvoltarea producției locale de alimente de la mici producători și centralizarea lor în ideea unui circuit producție – turism (similar modelului austriac) • III.4.3. Sprijinirea agriculturii și zootehniei la nivel local prin constituirea de asociații / grupuri de producători / microferme de familie, integrarea producătorilor locali în cadrul lanțurilor valorice

Măsurile propuse și idei incipiente de proiecte

III. Valorificarea durabilă a specificului local

Idei de proiecte
• III.3.1.1. Dezvoltarea unui brand turistic la nivelul Văii Jiului, includerea elementelor culturii locale în produsele turistice și promovarea gastronomiei, a etnografiei, datinilor, tradițiilor, a obiceiurilor locale și a artiștilor locali, în sinergie cu proiectul III.1.1.1. • III.3.2.1. Dezvoltarea festivalului anual de muzică Planeta Petrila în parteneriat public-privat (potențialii colaboratori pot fi organizatorii Electric Castle, Untold sau Sun Waves); • III.3.3.1.
• III.4.1.1. Crearea și promovarea unui brand agroalimentar, accesibil în mod liber și nediscriminatoriu tuturor producătorilor locali ce îndeplinesc cerințele obiective minime de calitate, siguranță, sustenabilitate și origine • III.4.2.1. • III.4.3.1. Sprijinirea agriculturii și zootehniei la nivel local prin constituirea de asociații / grupuri de producători / microferme de familie, integrarea producătorilor locali în cadrul lanțurilor valorice, inclusiv prin implementarea proiectului II.1.3.1.

Prioritățile de dezvoltare și măsurile propuse

IV. Îmbunătățirea calității vieții și crearea unui mediu sănătos și sustenabil pentru generațiile viitoare

Priorități de dezvoltare	Măsuri propuse
IV.1. Calibrarea potențialului uman local pentru creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și combaterea excluziunii sociale **Potențiale surse de finanțare:** **Fondul pentru o tranziție echitabilă** – perfecționarea și recalificarea lucrătorilor; asistență pentru căutarea unui loc de muncă pentru solicitanții de locuri de muncă; măsuri active pentru solicitanții de locuri de muncă **POR** – Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice **POCU** – Axa prioritară 9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității	• IV.1.1. Diversificarea programelor de formare continuă (calificare, recalificare, reconversie profesională) adaptate nevoilor pieței muncii locale, în vederea asigurării competitivității forței de muncă • IV.1.2. Informarea și educarea populației cu privire la specificul locurilor de muncă ce vor fi create în zonă, posibilitățile de școlarizare / recalificare în vederea dobândirii de competențe și a obținerii unui loc de muncă • IV.1.3. Creșterea atractivității ocupațiilor ce vor fi dezvoltate în zonă, prin informarea populației asupra beneficiilor și perspectivelor (organizarea de târguri de locuri de muncă, prezentări ale operatorilor economici interesați de Valea Jiului) • IV.1.4. Perfectarea de parteneriate între instituții de învățământ, de cercetare, companii private și alți actori relevanți pe piața muncii
IV.2. Optimizarea serviciilor medicale și crearea condițiilor necesare ridicării nivelului de bunăstare pentru combaterea sărăciei **Potențiale surse de finanțare:** **POCS** – Axa Prioritară 1. Dezvoltarea locala plasata sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală); Axa prioritară 3. Comunități marginalizate; Axa prioritară 4. Reducerea disparităților intre copiii in risc de sărăcie si/sau excluziune sociala si ceilalți copii; Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități; Axa prioritară 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile **POS** – Axa prioritară 2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu; Axa prioritară 4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii; Axa prioritară 6. Informatizarea sistemului medical; Axa prioritară 7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea și utilizarea de metode de investigare, intervenție, tratament.	• IV.2.1. Îmbunătățirea accesului la serviciile medicale și de asistență socială pentru categoriile defavorizate, inclusiv prin intermediul sistemelor online • IV.2.2. Reabilitarea și modernizarea ambulatoriilor, spitalelor și a altor tipuri de unități medico-sanitare (inclusiv a unităților medicale private) și asigurarea necesarului de resurse umane calificate • IV.2.3. Dezvoltarea unei rețele de servicii sociale integrate și de calitate, cu o atenție sporită pentru populația din zonele marginalizate, prin perfectarea unui parteneriat eficient între UAT-urile din Valea Jiului și asociațiile care prestează servicii sociale • IV.2.4. Înființarea unor centre de consiliere și asistență socială pentru bătrâni, familii în risc de abandon al copilului, persoane cu dizabilități, victime ale violenței domestice, categorii de populație amenințate de excluziune socială • IV.2.5. Revitalizarea sportului de performanță și a celui de masă • IV.2.6. Dezvoltarea pe termen lung a spiritului civic și sentimentului de apartenență la comunitate prin organizarea unor evenimente dedicate activităților recreative și culturale

Măsurile propuse și idei incipiente de proiecte

IV. Îmbunătățirea calității vieții și crearea unui mediu sănătos și sustenabil pentru generațiile viitoare

Idei de proiecte

- IV.1.1.1. Crearea unei organizații în parteneriat public-privat pentru caificarea și recalificarea profesională a populației, cu specializări adaptate nevoilor pieței muncii locale
- IV.1.2.1. Demararea unei campanii pentru informarea și educarea populației cu privire la posibilitățile de calificare / recalificare în vederea dobândirii de competențe și a obținerii unui loc de muncă, în sinergie cu proiectul IV.1.3.1.
- IV.1.3.1. Demararea unei campanii pentru informarea populației asupra beneficiilor și perspectivelor locurilor de muncă din Valea Jiului, în sinergie cu proiectul IV.1.2.1
- IV.1.3.2. Organizarea *Conferinței Carieră în Valea Jiului* care va include prezentări ale operatorilor economici din Valea Jiului, workshopuri tematice, pauze de networking, standuri de prezentare, interviuri la fața locului, vizite tehnice la sediul companiilor etc.
- IV.1.4.1. Perfectarea de parteneriate între instituții de învățământ, de cercetare, companii private și alți actori relevanți pe piața muncii, dezvoltate în jurul proiectului IV.1.3.2.

- IV.2.1.1. Dezvoltarea unui departament de telemedicină, ca parteneriat între spitalele din Valea Jiului, sau între spitalele din Valea Jiului și clinicile private locale;
- IV.2.2.1. Reabilitarea și modernizarea ambulatoriilor, spitalelor și a altor tipuri de unități medico-sanitare (inclusiv a unităților medicale private) și asigurarea necesarului de resurse umane calificate, inclusive prin intermediul proiectului IV.1.3.2.;
- IV.2.3.1. Dezvoltarea unei rețele de servicii sociale integrate și de calitate, cu o atenție sporită pentru populația din zonele marginalizate, prin perfectarea unui parteneriat eficient între UAT-urile din Valea Jiului și asociațiile care prestează servicii sociale;
- IV.2.4. Înființarea în Municipiul Vulcan a unui centru accesibil fizic, online sau telefonic de consiliere și asistență socială pentru bătrâni, familii în risc de abandon al copilului, persoane cu dizabilități, victime ale violenței domestice, categorii de populație amenințate de excluziune socială, destinat întregii Văii Jiului
- IV.2.5.1.
- IV.2.6.1. Dezvoltarea pe termen lung a spiritului civic și sentimentului de apartenență la comunitate prin organizarea unor evenimente dedicate activităților recreative și culturale

Prioritățile de dezvoltare și măsurile propuse

IV. Îmbunătățirea calității vieții și crearea unui mediu sănătos și sustenabil pentru generațiile viitoare

Priorități de dezvoltare	Măsuri propuse
IV.3. Modernizarea învățământului în regiune, îmbunătățirea accesului la educație și realizarea de investiții în competențe **Potențiale surse de finanțare:** **Fondul pentru o tranziție echitabilă** – măsuri active pentru solicitanții de locuri de muncă **POCU** – Axa prioritară 2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională; Axa prioritară 3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională; Axa prioritară 4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic; Axa Prioritară 5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic; Axa prioritară 9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității **POCS** – Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității; Axa prioritară 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile	• IV.3.1. Îmbunătățirea infrastructurii de educație, dezvoltarea și adaptarea învățământului la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic (ateliere, programă școlară), implementarea centrelor de învățare pe tot parcursul vieții (centre de formare) • IV.3.2. Susținerea accesului la educație și a orientării în carieră a copiilor și adolescenților • IV.3.3. Măsuri de combatere a abandonului școlar și reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala, consilierea celor care au părăsit școala fără a obține o calificare • IV.3.4. Dezvoltarea activităților educative ce vizează conștientizarea tinerilor pentru aprecierea naturii, a istoriei și culturii locale • IV.3.5. Îmbunătățirea accesului grupurilor vulnerabile la sistemul de educație și pe piața muncii
IV.4. Susținerea dezvoltării urbane și reabilitarea siturilor miniere, industriale și a terenurilor neutilizate **Potențiale surse de finanțare:** **Fondul pentru o tranziție echitabilă** – investiții pentru regenerarea și decontaminarea siturilor, pentru proiecte pentru restaurarea și schimbarea destinației terenurilor **POR** – Axa prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul; Axa prioritară 7. O regiune atractivă **PODD** – Axa prioritară 1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele si soluții de stocare	• IV.4.1. Demararea programelor de ecologizare pentru toate elementele poluante • IV.4.2. Crearea condițiilor și realizarea lucrărilor necesare în vederea închiderii în siguranță a zăcămintelor / exploatărilor miniere neviabile cu respectarea prevederilor europene • IV.4.3. Îmbunătățirea condițiilor de trai prin refacerea fondului locativ, protejarea si restaurarea patrimoniului arhitectural (clădiri istorice) • IV.4.4. Conversia funcțională a clădirilor abandonate și punerea în valoare a zonelor urbane părăsite • IV.4.5. Crearea unui centru regional de urbanism, implementarea unui plan comun de dezvoltare la nivelul Văii Jiului (regulament cadru de urbanism pentru Valea Jiului)

Măsurile propuse și idei incipiente de proiecte

IV. Îmbunătățirea calității vieții și crearea unui mediu sănătos și sustenabil pentru generațiile viitoare

Idei de proiecte

- IV.3.1.1. Dotarea cu tehnologie modernă a tuturor laboratoarelor școlilor profesionale și liceelor din Valea Jiului;
- IV.3.1.1. Crearea unui grup specializat de cadre didactice care să poată utiliza cu ușurință aparatele și programele laboratoarelor dotate prin proiectul IV.3.1.1. și care să se deplaseze între instituțiile de învățământ din Valea Jiului pentru a preda;
- IV.3.2.1. Crearea unui cabinet de orientare în carieră în fiecare școală generală, profesională și liceu și pregătirea unui grup specializat de mentori care să se deplaseze între școli / licee pentru a consilia elevii în mod individual;
- IV.3.3.1.
- IV.3.4.1.
- IV.3.5.1. Oferirea de rechizite școlare tuturor elevilor ale căror familii au un venit mediu sub venitul mediu la nivel național;

- IV.4.1.1. Identificarea zonelor / siturilor ce necesită ecologizare și demararea programelor de ecologizare pentru toate elementele poluante;
- IV.4.2.1. Crearea condițiilor și realizarea lucrărilor necesare în vederea închiderii în siguranță a zăcămintelor / exploatărilor miniere neviabile cu respectarea prevederilor europene;
- IV.4.3.1. Identificarea tuturor clădirilor istorice, încadrarea acestora în patrimoniul arhitectural și recondiționarea lor;
- IV.4.3.1. Identificarea primelor 20% cele mai importante clădiri de locuințe din fiecare oraș / municipiu și reabilitarea acestora;
- IV.4.4.1. A se vedea proiectele II.1.4.1., II.1.5.1. , III.1.3.1.
- IV.4.5.1. Crearea unui centru regional de urbanism, implementarea unui plan comun de dezvoltare la nivelul Văii Jiului (regulament cadru de urbanism pentru Valea Jiului)

Prioritățile de dezvoltare și măsurile propuse

IV. Îmbunătățirea calității vieții și crearea unui mediu sănătos și sustenabil pentru generațiile viitoare

Priorități de dezvoltare	Măsuri propuse
IV.5. Sprijinirea tranziției către o economie verde pentru protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor **Potențiale surse de finanțare:** **Fondul pentru o tranziție echitabilă** – investiții pentru implementarea tehnologiilor și infrastructurii pentru energie curată, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, eficiența energetică și energia regenerabilă **POR** – Axa prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul; Axa prioritară 4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate **PODD** – Axa Prioritară 1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele si soluții de stocare; Axa Prioritară 2. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	• IV.5.1. Menținerea unui nivel scăzut de dependență energetică a Văii Jiului, prin realizarea de investiții pentru adoptarea unor tehnologii și sisteme cu consum redus de resurse, implementarea sistemelor de gestionare inteligentă a consumului • IV.5.2. Continuarea programelor de reabilitare termică a clădirilor publice și private (acțiuni de anvelopare – reabilitare, sisteme de izolații) • IV.5.3. Modernizarea sistemelor de încălzire din clădirile publice cu sisteme de încălzire cu eficiență crescută • IV.5.4. Implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor la nivelul Văii Jiului care să includă toate elementele necesare de separare, colectare selectivă, transport, tratare, reciclare și eliminare a reziduurilor • IV.5.5. Sprijinirea recuperării, reciclării și reutilizării materialelor și produselor / deșeurilor și reintroducerea lor pe piață • IV.5.6. Organizarea unor campanii de sensibilizare a populației pentru utilizarea rațională a resurselor de apă și energie, a eficienței energetice și pentru reducerea deșeurilor și colectarea selectivă

Măsurile propuse și idei incipiente de proiecte

IV. Îmbunătățirea calității vieții și crearea unui mediu sănătos și sustenabil pentru generațiile viitoare

Idei de proiecte

- IV.5.1.1. Implementarea sistemelor de gestionare inteligentă a consumului în toate instituțiile publice din Valea Jiului;
- IV.5.2.1. Continuarea programelor de reabilitare termică a clădirilor publice și private (acțiuni de anvelopare – reabilitare, sisteme de izolații), în sinergie cu proiectul IV.4.3.1.
- IV.5.3.1. Înlocuirea actualelor sisteme de încălzire din clădirile publice cu sisteme de încălzire cu eficiență crescută, acolo unde investiția este rentabilă din punct de vedere economic și se va amortiza în următorii 10 ani;
- IV.5.4.1. Implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor la nivelul Văii Jiului care să includă toate elementele necesare de separare, colectare selectivă, transport, tratare, reciclare și eliminare a reziduurilor (TBD);
- IV.5.5.1.
- IV.5.6.1. Organizarea unor campanii de sensibilizare a populației pentru utilizarea rațională a resurselor de apă și energie, a eficienței energetice și pentru reducerea deșeurilor și colectarea selectivă.

Mulțumim!

Detalii de contact:

Alexandru Enea
Manager proiect

+40 731 600 440
alexandru.enea@pwc.com

Samira Șerbănescu – Voicescu
Expert sectorul public

+40 737 553 831
samira.serbanescu@pwc.com